

Avaluació de necessitats de cures a Catalunya

Per impulsar polítiques públiques adreçades a garantir el dret de totes les persones a ser cuidades i a poder cuidar en dignitat, és necessari identificar quantes persones necessiten cures i qui i com les està proveint. Aquesta avaluació té el triple objectiu de dimensionar la població amb necessitats de cures, determinar quins serveis i recursos estan donant resposta a aquestes necessitats i analitzar l'encaix entre les necessitats de cures i la seva provisió.

Quin abast tenen les necessitats de cures?

- Les necessitats de cures són universals, però varien en funció de l'etapa del cicle de vida. Les necessitats de cures es poden classificar en físiques, emocionals o indirectes, tot i que són indissociables.
- A Catalunya 2.257.187 persones tenen necessitats de cures físiques, el 29% de la població: el 49% d'elles són infants, el 30% població adulta i el 18% població de 75 anys i més. Això contrasta amb l'imaginari habitual que associa la necessitat de cura a la vellesa i ressalta la universalitat d'aquestes necessitats.
- Les necessitats emocionals són rellevants. En la infància 7,4% tenen problemes de salut mental i en la població adulta i la vellesa aproximadament el 20% tenen malestar emocional i depressió, tot i que s'intensifiquen especialment entre les dones adultes i entre la gent gran.

Com es dona resposta a aquestes necessitats?

- Les necessitats de cura es resolen en 4 espais socials que conformen el diamant de la cura: la família, les polítiques públiques, el mercat i el sector no lucratiu. Catalunya té un model de provisió de cures molt familista que es caracteritza per un rol central de la família i una participació dèbil del sector públic.
- Les dones assumeixen molt majoritàriament els treballs domèstics i de cures el que afecta la seva presència i desenvolupament en el mercat de treball. El suport públic per cuidar des de la família es mostra insuficient per revertir la familiarització i feminització de la provisió de cures. L'externalització és una estratègia per les famílies amb més recursos, però el poc valor que s'atorga a aquestes tasques magnifica les desigualtats de gènere i origen.
- Els serveis públics s'adrecen principalment a les persones que tenen necessitats de cures físiques especialment intenses tant en la vellesa com en la infància. Per la gent gran, la cobertura dels serveis es baixa i creix el rol del sector privat. En la infància no hi ha una oferta de serveis de cures uniforme al conjunt del territori a excepció de les escoles bressol.

Quines necessitats estan cobertes i quines no?

Els serveis públics atenen les necessitats de cures especialment intenses, tant en la infància com en la vellesa, però no aconsegueixen cobrir les necessitats menys intenses i sobrevingudes que són també les més majoritàries.

Resum executiu